

der er forholdsmæssigt mange enkeltmandsvirksomheder og virksomheder med få ansatte.

Ud over fagligt afgrænsede kasser for både lønmodtagere og selvstændige kan der ifølge forslaget etableres tværfaglige kasser for både lønmodtagere og selvstændige. En tværfaglig kasse for både lønmodtagere og selvstændige skal på lige fod med en tværfaglig kasse for selvstændige kunne optage selvstændige erhvervsdrivende fra alle erhvervsområder.

Samlet indebærer forslaget, at en arbejdsløshedskasse kan vælge at fastsætte sit faglige område på en af følgende måder:

- som fagligt afgrænset for lønmodtagere
- som fagligt afgrænset for både lønmodtagere og selvstændige
- som tværfaglig for lønmodtagere
- som tværfaglig for selvstændige
- som tværfaglig for både lønmodtagere og selvstændige.

Det bemærkes, at lovforslaget om en statslig arbejdsløshedskasse vedrører etablering af en tværfaglig kasse for både lønmodtagere og selvstændige.

En tværfaglig kasse skal være helt tværfaglig, dvs. optage lønmodtagere fra alle fagområder eller selvstændige fra alle brancheområder eller både alle lønmodtagere og alle selvstændige. Det bliver ikke muligt at etablere »delvis tværfaglighed« ved, at kassen fx fastsætter i vedtægten, at den optager alle lønmodtagere, bortset fra lønmodtagere fra bestemte fagområder.

En fagligt afgrænset kasse for både lønmodtagere og selvstændige kan som ovenfor nævnt optage selvstændige, som har tilknytning til et af kassens fagområder for lønmodtagere. Tilknytningen kan navnlig være uddannelsesmæssig eller i form af tidligere beskæftigelse. Nærmere regler herom vil blive fastsat administrativt.

Det foreslås samtidig, at reglerne om faglig afgrænsning ændres, således at det herefter ikke kræves, at flere faglige områder skal være sammenhængende eller beslægtede eller indgå i karteldannelse mv. En kasse vil således kunne dække flere fagområder, som ikke har nogen forbindelse med hinanden.

Beskæftigelsesministeren vil som hidtil have mulighed for at nægte at anerkende en fagligt afgrænset arbejdsløshedskasse for et fagområde, som allerede er dækket af en eksisterende fagligt afgrænset kasses faglige område. Det vil derfor fortsat også være muligt at afslå en ansøgning om udvidelse af en fagligt afgrænset kasses område, hvis en anden fagligt afgrænset kasse allerede dækker det ønskede nye område. Denne beføjelse tænkes herefter kun anvendt for at

kunne forhindre uhensigtsmæssige situationer, fx etablering af en række kasser, som dækker samme begrænsede faglige område.

2. Forhøjelse af kravet til antallet af medlemmer

Regeringen foreslår, at kravet om mindste medlemstal for nye arbejdsløshedskasser forhøjes fra 5.000 til 10.000 medlemmer med virkning fra lovforslagets ikrafttræden. Arbejdsløshedskasser, der er anerkendt inden ikrafttrædelsen, skal opfylde kravet om 10.000 medlemmer senest ved udgangen af 2007.

Antallet af arbejdsløshedskasser er i de senere år faldet kraftigt navnlig som følge af, at en række mindre kasser er fusioneret eller lagt ind under store kasser. Pr. 1. januar 2002 er der 34 arbejdsløshedskasser med tilsammen ca. 2,4 mio. medlemmer. Heraf er 2 kasser for selvstændige erhvervsdrivende med tilsammen ca. 191.000 medlemmer.

Medlemstallet, der efter gældende lov skal være mindst 5.000, varierer i de enkelte kasser fra ca. 7.000 til ca. 323.000, der fordeler sig således:

Medlemstal	Antal kasser
under 10.000	4
10 - 19.999	2
20 - 49.999	13
50 - 99.999	8
100.000 -	7

Arbejdsløshedskasserne forvalter meget store offentlige midler og kan pådrage sig ansvar over for statskassen for tilbagebetaling af store beløb som følge af fejludbetalinger af dagpenge mv. Endvidere opkræver kassen på statens vegne medlems- og efterlønsbidrag, som efterfølgende skal afregnes til statskassen. Der bør derfor være en vis sikkerhed for, at der kun etableres a-kasser, som kan forventes at drive en stabil og økonomisk sikker virksomhed.

Oprettelse og drift af en arbejdsløshedskasse indebærer meget væsentlige investeringer og løbende udgifter til personale, lokaler og driftsmidler, herunder edb-anlæg og software mv. Udgifternes samlede størrelse afhænger selvsagt af medlemstallet, men de nødvendige mindsteudgifter er i sig selv af meget betydelig størrelse. En arbejdsløshedskasses indtægt består normalt kun af administrationsbidrag fra medlemmerne og eventuel formueindkomst, idet kassens formål ikke giver mulighed for indtægt ved erhvervsvirksomhed af nogen art. Nogle af de eksisterende lønmodtagerkasser modtager dog økonomiske tilskud fra tilknyttede faglige organisationer.

Økonomisk sikker og forsvarlig drift af en arbejdsløshedskasse, som ikke kan påregne tilskud fra andre, er derfor betinget af, at kassen har tilstrækkeligt man-